

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΤΗΣ Α' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

(09/06/2019)

Τήν Κυριακή αὐτή, ἀγαπητοί Χριστιανοί, ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοὺς 318 θεοφόρους Πατέρες πού συνεκρότησαν τήν Α' Οἰκουμενική Σύνοδο στήν Νίκαια τῆς Βιθυνίας.

Ἡ σύνοδος αὐτή συνεκλήθη ἀπό τόν Μέγα Κωνσταντίνο τό 325 μέ σκοπό τήν ἀποκατάσταση τῆς εἰρήνης στά ἐκκλησιαστικά ζητήματα τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ σύνοδος καταδίκασε κυρίως τήν διδασκαλία τοῦ Ἀρείου, συνέταξε τό Σύμβολο τῆς Πίστεως πού καθιέρωσε τόν ὄρο ὁμοούσιος καί ὄρισε τήν ἡμερομηνία ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα.

Ὁ συνοδικός θεσμός στήν Ἐκκλησία κατά τά πρότυπα τῆς Ἀποστολικῆς Συνόδου τοῦ 49 μ.Χ. εἶχε εἰσαχθεῖ ἀπό τά μέσα τοῦ δευτέρου αἰώνα μέ ἀφορμή τήν αἵρεση τοῦ Μοντανισμοῦ.

Στίς ἀρχές τοῦ 4^{ου} αἰώνα ἔχουμε τήν ἐμφάνιση τοῦ Ἀρειανισμοῦ. Ἡ ἀντιμετώπισή του ἀπό τοπικές καί ὑπερτοπικές συνόδους, δέν κατάφερε νά φέρει τήν εἰρήνη στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν λοιπόν ἀνάγκη νά συγκληθεῖ μία σύνοδος μέ τήν συμμετοχή ὅσο δυνατόν περισσότερων Ἐπισκόπων. Διότι στήν οὐσία οἱ σύνοδοι γιά τήν Ἐκκλησία ἀποτελοῦσαν τήν ἐπιβεβαίωση τῆς κοινῆς πίστεως στήν Ἀποστολική παράδοση τοῦ ὅλου σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐπιτυγχανόταν μέ τήν κοινωνία τῶν Ἐπισκόπων.

Γιά τοὺς Ὁρθοδόξους ἡ καθαρότητα τῆς πίστεως ἀποτελεῖ τό ἀσάλευτο θεμέλιο στόν ἀγώνα τους γιά τήν θέωση. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής θά πεῖ ὅτι: «ἡ ὀρθή πίστη εἶναι τό μέγα καί πρῶτον τῆς σωτηρίας φάρμακον». Τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀποτελοῦν ἀφηρημένες ιδέες, ἀλλά συνδέονται ὀργανικά καί ἀναπόσπαστα μέ τήν ὑπαρξη καί τήν ζωή της. Ἡ Ἐκκλησία ὡς Οἶκος τοῦ ζῶντος Θεοῦ ἀσχολεῖται πρωτίστως μέ τό ζήτημα τῆς ζωῆς. Σκοπός της δέν εἶναι κάποια ἀφηρημένη ὄντολογία ἀλλά ἡ ἴδια ἡ σωτηρία καί ἡ αἰώνια ζωή τοῦ ἀνθρώπου, πού πραγματοποιοῦνται μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Στήν ὀρθόδοξη παράδοση, ὡς κριτήριο τῆς ἀληθείας ἀναγνωρίζεται ἡ Ἐκκλησία. Αὐτή εἶναι «στύλος καί ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας». Ἡ ἀναγνώριση αὐτή δέν στηρίζεται σέ ἐξωτερικά αἴτια, ἀλλά στήν ὄντολογική ἐνότητα πού ὑπάρχει μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος ἀποτελεῖ τήν κεφαλή της. Ὅπως ὁ Χριστός εἶναι ἓνα μέ τόν Πατέρα, κατά τόν ἴδιο τρόπο πρέπει νά εἶναι ἓνα καί οἱ πιστοί μεταξύ τους. Ἀκούσαμε σήμερα τόν Χριστό νά παρακαλεῖ τόν Πατέρα γιά

τήν ένότητα τῶν μαθητῶν, διότι γνωρίζει ὅτι ὁ μεγαλύτερος πειρασμός τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ διάσπαση.

«Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτούς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν καθῶς ἡμεῖς». Ἡ ένότητα τῶν ἀνθρώπων ἦταν καί εἶναι ὁ μέγας πόνος τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ένότητα τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀληθινή ὅταν συνδέεται μέ τό «καθῶς ἡμεῖς». Στά πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδας ὑπάρχει ἀλληλοπεριχώρηση ἀγαπημένων προσώπων. Ὁ Θεός Πατέρας ζεῖ μέσα στόν Υἱό καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ὁ Υἱός μέσα στόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Καί τό Ἅγιο Πνεῦμα μέσα στόν Πατέρα καί τόν Υἱό. Ὑπάρχει ένότητα τῆς οὐσίας τῶν τριῶν προσώπων καί ἰδιαιτερότητα τῶν ὑποστάσεων. Ἔτσι ἡ ένότητα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων δέν εἶναι ἐξωτερική, μία ένότητα μόνο σωμάτων. Ἀλλά ἐσωτερική, ὅταν ἡ ὑπόσταση τοῦ ενός ἀπό ἀγάπη εἰσέρχεται στήν ὑπόσταση τοῦ ἄλλου. Καί αὐτή ἡ ένότητα εἶναι ἀληθινή ὅταν ὑπάρχει ἐν Χριστῷ.

Ἐνῶ ὅμως αὐτή ἡ ἀλήθεια σέ θεολογικό ἐπίπεδο παρουσιάζεται ἀνταπόδεικτη, στήν ἱστορική πορεία τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχουν πολλές ψευδοεκκλησίες, πού αὐτοχαρακτηρίζονται ἐπίσης ὡς «Ἐκκλησίες», καί εἴτε διεκδικοῦν πληρότητα καί καθολικότητα, εἴτε ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἀλήθεια βρίσκεται στήν σύνθεση ὅλων. Ποιό εἶναι τό κριτήριο λοιπόν πού νά βεβαιώνει τήν καθολικότητα; Κατά τόν Ἅγιο Σιλουανό ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθρούς εἶναι τό μόνο ἀσφαλές κριτήριο. Μέ τό κριτήριο αὐτό μποροῦμε νά διακρίνουμε τήν διδασκαλία τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας «ἀπό πάντων τῶν ἀλλοτριῶν καί νόθων, ἅτινα παρεμβάλλονται εἰς αὐτήν». Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος σημειώνει ὅτι ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία διατηρεῖ ἀθικτῆ τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὅποιαδήποτε ἀλλοίωση ἢ παραχάραξη τῆς παραδεδομένης διδασκαλίας ἀποτελεῖ στοιχεῖο πού βεβαιώνει τήν ἀλλοτρίωση ἀπό τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά καί ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία παραμένει ἀνοικτή σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πού ὁμολογοῦν πίστη σ' αὐτήν ἀνεξάρτητα ἀπό τήν πνευματική πρόοδό τους. Θά σκεφθεῖ ὅμως κάποιος, πῶς μέ τόν τρόπο αὐτό παρουσιάζεται στήν πράξη κάποια ἀνάμιξη τῆς ἀλήθειας τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν ἀναλήθεια τῶν μελῶν της, πού δυσχεραίνει τό πρόβλημα τῆς διακρίσεως τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας ἀπό τίς ψευδοεκκλησίες.

Ἐπομένως ἀληθινή Ἐκκλησία εἶναι Ἐκείνη πού διατηρεῖ ζωντανή τήν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐχθρούς. Ἡ ὑπαρξη τῆς ἀγάπης αὐτῆς στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας, διατηρεῖ ζωντανή καί τήν κοινωνία της μέ τόν Θεό τῆς ἀγάπης. Ἡ διατήρηση τοῦ πνεύματος αὐτοῦ μαρτυρεῖται καί μέ τήν παρουσία προσώπων πού τό ἐνσαρκώνουν στήν ζωή τους τῶν Ἁγίων δηλαδή. Αὐτό βεβαιώνει σέ ἱστορικό ἐπίπεδο τήν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ παρουσία τῶν προσώπων αὐτῶν στοὺς κόλπους τῆς συγκροτημένης Ἐκκλησίας βεβαιώνει τήν δυνατότητα τῆς πραγματώσεως τῆς θεοομοιώσεως.